

Bruxelles, 12. ožujka 2018.
(OR. en)

6912/18

FSTR 8
FC 8
REGIO 11
SOC 127
AGRISTR 15
PECHE 78
CADREFIN 17

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika (dio 2.) / Vijeće
Predmet:	Zaključci Vijeća o pojednostavljenju sustava ostvarivanja i provedbe kohezijske politike i europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova za razdoblje nakon 2020. – usvajanje

1. Predsjedništvo je 17. siječnja 2018. državama članicama podnijelo Nacrt zaključaka Vijeća o pojednostavljenju sustava ostvarivanja i provedbe kohezijske politike i europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova za razdoblje nakon 2020.
2. Radna skupina za strukturne mjere razmatrala je nacrt zaključaka na sastancima 22. siječnja, 7. i 20. veljače te 6. ožujka 2018. U prešutnom postupku koji je završio 9. ožujka 2018. sve su se delegacije složile s nacrtom zaključaka kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni.
3. Slijedom toga, Odbor stalnih predstavnika poziva se da preporuči Vijeću da na sastanku 12. travnja 2018. posvećenom kohezijskoj politici kao točku „A” usvoji nacrt zaključaka Vijeća kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni.

Nacrt

zaključaka Vijeća o pojednostavljenju sustava ostvarivanja i provedbe kohezijske politike i europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova za razdoblje nakon 2020.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE:

- (1) PODSJEĆA na područje primjene i ciljeve kohezijske politike kako se navode u članku 174. UFEU-a;
- (2) PODSJEĆA na svoje Zaključke od 15. studenoga 2017. o sinergijama i pojednostavljenju kohezijske politike nakon 2020.¹;
- (3) PODSJEĆA na završne zaključke i preporuke Skupine na visokoj razini za pojednostavljenje za razdoblje nakon 2020.²;
- (4) POZDRAVLJA Strateško izvješće Komisije iz 2017. o provedbi europskih strukturnih i investicijskih fondova³;
- (5) PRIMA NA ZNANJE da su u tom strateškom izvješću pozitivno ocijenjeni novi elementi koji su uvedeni u programskom razdoblju 2014. – 2020. kako bi se poboljšalo ostvarivanje, poput *ex ante* uvjeta, usklađivanja s relevantnim preporukama za pojedine zemlje, veće usmjerenosti na učinak i boljih sinergija s drugim instrumentima; POZDRAVLJA napredak koji je diljem država članica i područja politika postignut u odnosu na odabir projekata i POZIVA države članice da dodatno ubrzaju provedbu i potrošnju kako bi se maksimalno povećalo doprinos europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova ključnim prioritetima Unije;

¹ Dok. 14263/17.

² http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/reports/2017/esif-simplification-hlg-proposal-for-policymakers-for-post-2020.

³ Dok. 15788/17 + ADD 1.

- (6) Istovremeno UVIDA da su programi u razdoblju 2014. – 2020. imali spor početak i PRIMA NA ZNANJE razne razloge odgoda, kao što su kasno donošenje zakonodavstva, složenost pravila i uvođenje novih pravila, dugotrajni postupci za određivanje nadležnih tijela u državama članicama te preklapanje zatvaranja programskog razdoblja 2007. – 2013. s početkom novog programskog razdoblja 2014. – 2020.; Stoga SMATRA da još postoje poteškoće te da je potrebno znatno pojednostavljenje provedbe ESI fondova u razdoblju nakon 2020.;
- (7) NAPOMINJE da se ovim zaključcima Vijeća ne dovodi u pitanje ishod pregovora o budućem višegodišnjem financijskom okviru EU-a ni ishod budućih rasprava o kohezijskoj politici u razdoblju nakon 2020.;
- (8) OSTAJE PREDANO redovnoj političkoj raspravi među relevantnim ministrima u okviru Vijeća za opće poslove o kohezijskoj politici i ESI fondovima;

I. Sustav upravljanja i kontrole na temelju supsidijarnosti i proporcionalnosti

- (9) SMATRA da bi se sustav ostvarivanja kohezijske politike u razdoblju nakon 2020. trebao čvrsto temeljiti na načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti, priznajući važnu ulogu nadležnih tijela država članica i regija u odnosu na programiranje, provedbu, praćenje, evaluaciju, kontrolu i reviziju; PONAVLJA svoj poziv Komisiji iz studenoga prošle godine⁴ da razmotri uvođenje jednostavnijeg sustava ostvarivanja utemeljenog na učinkovitoj primjeni proporcionalnosti, oslanjanju na nacionalna pravila te nacionalne i regionalne sustave koji dobro funkcioniraju, a koji sve države članice i regije mogu usvojiti na temelju transparentnih, objektivnih i mjerljivih kriterija;
- (10) ISTIČE da bi odgovornosti Komisije i država članica trebale biti jasnije definirane kako bi se smanjila preklapanja;

⁴ Zaključci Vijeća o sinergijama i pojednostavljenju kohezijske politike nakon 2020., dok. 14263/17, str.6.

- (11) SMATRA da bi glavne zadaće Komisije, ne dovodeći u pitanje odgovornosti Komisije u skladu s Ugovorima da izvršava proračun u suradnji s državama članicama, trebale biti sljedeće:
- postizanje dogovora s državama članicama o ciljevima i strateškim aspektima programiranja,
 - praćenje ostvarenja i rezultata programa te
 - osiguravanje, zajedno s državama članicama, učinkovitog i ispravnog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole, kao i dobrog financijskog upravljanja, istovremeno razmatrajući načine na koje se više odgovornosti može prenijeti na države članice u vezi s operativnim aspektima provedbe;
- (12) SMATRA da bi se sustavi upravljanja i kontrole u najvećoj mogućoj mjeri trebali oslanjati na nacionalna pravila i tijela; POZIVA Komisiju, na odgovarajući način uzimajući u obzir njezine odgovornosti za izvršenje proračuna, da se prvenstveno usmjeri na sustave revizije, a ne na pojedinačne projekte i kontrolu rashoda, koji bi u najvećoj mjeru trebali biti u nadležnosti država članica;
- (13) Osim toga SMATRA da ne bi trebalo ponavljati postupke određivanja za sustave koji su provjereno dobro funkcionirali u programskom razdoblju 2014. – 2020. i koji nisu znatno promijenjeni u novom razdoblju;
- (14) SMATRA da bi se revizije Komisije trebale temeljiti na procjeni rizika i slijediti jedinstveni pristup reviziji, kako bi se izbjeglo vršenje prekomjerne revizije; POTIČE također države članice da za provjere u području upravljanja primjenjuju pristup koji se temelji na procjeni rizika, da se usmjere na najpotrebnije provjere i izbjegavaju opsežne kontrole kojima se obuhvaća svaki element pojedinačnih zahtjeva za plaćanje;
- (15) SMATRA da bi trebalo preispitati važeći sustav godišnjeg prihvatanja računovodstvene dokumentacije kako bi se utvrdili načini mogućeg smanjenja administrativnog opterećenja;

II. Pojednostavljeno zakonodavstvo i fleksibilna izrada programa

- (16) NAGLAŠAVA da je pojednostavljenje pravila ključno za pravodobnu provedbu ESI fondova i postizanje brojnijih i boljih rezultata politike, pri čemu se povećava njezina vidljivost; SMATRA da bi se pojednostavljenje trebalo odvijati i na razini EU-a i na nacionalnoj razini;
- (17) SMATRA da bi se zakonodavstvom u razdoblju nakon 2020., kad god je to moguće, trebalo omogućiti veću primjenu nacionalnog zakonodavstva, fleksibilnost i posebno usmjerenost na najvažnije elemente upravljanje ESI fondovima; trebalo bi izbjegavati detaljne odredbe za sve vrste slučajeva, odstupanja i smjernice;
- (18) SMATRA također da bi zakonodavstvom EU-a u razdoblju nakon 2020. trebalo, prema potrebi i uzimajući u obzir posebnosti različitih fondova, osigurati usklađenje pravila, postupaka i definicija koji se primjenjuju na različite fondove u okviru izravnog i podijeljenog upravljanja; sadržaj različitih propisa na bi se trebao preklapati i, kad god je to primjereno i na temelju dosadašnjih iskustava, trebalo bi zadržati sadašnje elemente s ciljem osiguravanja kontinuiteta;
- (19) PODSJEĆA na svoje stajalište izneseno u zaključcima iz studenoga 2017.⁵, da bi primjenom i poštovanjem provedbe pravila tržišnog natjecanja, nužnih za funkcioniranje unutarnjeg tržišta, trebalo osigurati dosljedno postupanje za slične projekte u cijelom proračunu EU-a bez obzira na način upravljanja, istodobno vodeći računa o posebnostima sektora poljoprivrede i ribarstva;
- (20) NAGLAŠAVA da je takvo usklađivanje pravila kojima se uređuju ESI fondovi važno za ostvarivanje sinergija koje nastaju upotrebom različitih instrumenata, čime se u potpunosti iskorištava njihov potencijal; SMATRA da bi ciljevi pojedinačnih instrumenata EU-a trebali biti dobro definirani kako bi se osiguralo njihovo bolje razgraničenje; trebalo bi ojačati pristup financiranja iz više fondova izradom fleksibilnije strukture programa kojom se omogućuje kombiniranje različitih intervencija ESI fondova; upotreba tog pristupa trebala bi i dalje biti neobavezna;

⁵ Dok. 14263/17, str. 3.

- (21) SMATRA da bi se sporazumima o partnerstvu trebalo usmjeriti na glavne ciljeve i opće strateške aspekte kojima se utječe na sve ESI fondove te da se oni ne bi trebali preklapati sa sadržajem programa, koji bi se pak trebali usmjeriti na operativne aspekte; osim toga, trebalo bi znatno skratiti i pojednostavniti oblik sporazuma o partnerstvu te ga ograničiti na one ključne aspekte o kojima država članica, upravljačka tijela i Komisija trebaju postići dogovor; za države članice i regije s malim brojem programa ili dodjelom malo sredstava trebalo bi razmotriti mogućnost spajanja sporazuma o partnerstvu s programima;
- (22) SMATRA da je potrebno osigurati veću fleksibilnost u izradi programa i ponovnoj izradi programa čime bi se državama članicama i regijama omogućilo zadovoljenje njihovih specifičnih potreba u okviru tematskog područja primjene kohezijske politike;
- (23) POZIVA Komisiju da razmotri načine na koji se državama članicama i regijama mogu pružiti mogućnosti brzog reagiranja na nepredviđene situacije, prilagodba ciljeva programa i njihova brza izmjena;
- (24) SMATRA da bi trebalo proširiti upotrebu pojednostavljenih mogućnosti u pogledu troškova u razdoblju nakon 2020. i POZIVA Komisiju da razmotri mogućnosti za poboljšanje njihove upotrebe, među ostalim za projekte koji podliježu javnoj nabavi;
- (25) POZIVA Komisiju da i dalje radi na razvoju i većoj upotrebi gotovih pojednostavljenih mogućnosti u pogledu troškova i plaćanja koja se temelje na ispunjavanju uvjeta, što je ranije moguće u postupku izrade programa i u bliskoj suradnji s državama članicama;
- (26) NAGLAŠAVA da su revizori važni akteri koji državama članicama pomažu u sprečavanju pogrešaka i izbjegavanju pravne nesigurnosti u primjeni pojednostavljenih mogućnosti u pogledu troškova i PREDLAŽE Komisiji i državama članicama da ih uključi u izradu propisa za razdoblje nakon 2020. na način da prema potrebi daju preporuke;

- (27) POZIVA Komisiju na iznalaženje jednostavnijeg sustava pokazatelja s usklađenom metodologijom, terminologijom i definicijama, čime bi se omogućilo lakše prikupljanje podataka za procjenu učinkovitosti kohezijske politike i ESI fondova te pojednostavljeno izvješćivanje;

III. Neometani prijelaz između programskih razdoblja

- (28) POZIVA Komisiju da čim to bude moguće, nakon podnošenja prijedloga za budući višegodišnji financijski okvir EU-a podnese zakonodavne prijedloge za razdoblje nakon 2020. i da nastavi blisku suradnju i razmjenu s državama članicama u odnosu na ključne elemente izrade i ostvarenja politike tijekom pripremnog postupka za novo zakonodavstvo;
- (29) SMATRA da bi države članice i Komisija, kako bi se olakšalo i ubrzalo provedbu u sljedećem programskom razdoblju, trebale što je moguće ranije započeti s pripremama za sljedeće programe, kako bi se obvezujuće odluke o programima donijele u razdoblju što je moguće bližem donošenju zakonodavstva EU-a;
- (30) SMATRA da bi se novim zakonodavstvom trebalo pružiti instrumente, kao što je „podjela u faze”, kako bi se omogućio određeni kontinuitet za ona dugoročna ulaganja za koja se prioriteti, logika intervencije, aktivnosti koje se podupire itd., nisu promijenili, i čija provedba obuhvaća dva programska razdoblja;

IV. Buduća upotreba financijskih instrumenata

- (31) SMATRA da, iako bi upotreba financijskih instrumenata trebala i dalje biti neobavezna, države članice i regije trebalo bi ohrabriti odredbama koje se odnose na financijske instrumente u razdoblju nakon 2020. da te instrumente uvedu u slučajevima i u razdoblju koje smatraju primjerenima za njihovu upotrebu;

- (32) PRIMA NA ZNANJE da se financijskim instrumentima koje podupiru ESI fondovi prvenstveno želi ostvariti ciljeve politike i NAGLAŠAVA da bi se tom podrškom trebalo izbjeći udvostručavanje s financijskim instrumentima koji već postoje na tržištu; SMATRA da bi trebalo znatno pojednostaviti uspostavu i provedbu financijskih instrumenata te izvješćivanje o njima; osim toga, kombiniranje financijskih instrumenata i bespovratnih sredstava trebalo bi postati znatno jednostavnije u sljedećem programskom razdoblju;
- (33) SMATRA da bi trebalo osigurati jednake uvjete za financijske instrumente pod izravnim upravljanjem i podijeljenim upravljanjem;

V. Teritorijalni pristup

- (34) SMATRA da je integrirani pristup ključni element europskih strukturnih i investicijskih fondova; PRIMA NA ZNANJE da bi teritorijalne instrumente iz razdoblja 2014. – 2020., kao što su integrirana teritorijalna ulaganja, lokalni razvoj pod vodstvom zajednice ili mješovite prioritetne osi, trebalo zadržati i u razdoblju nakon 2020.; neovisno o specifičnostima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), primjena tih instrumenata trebala bi biti neobavezna i temeljiti se na integriranim teritorijalnim strategijama te znatno pojednostavljena kako bi se olakšala provedba instrumenata i njihova bolja prilagodba društveno-gospodarskom stanju određene vrste teritorija, čime se omogućuje uključivanje raznih subjekata u ostvarivanje javnih politika, a da se pritom ne nameće prekomjerno administrativno opterećenje;
- (35) POZDRAVLJA Komunikaciju Komisije „Poticanje rasta i kohezije u graničnim regijama EU-a”⁶ i POZORNO PRIMA NA ZNANJE tamo izložene prijedloge u pogledu daljnjeg djelovanja na razini EU-a s ciljem olakšavanja prekogranične suradnje, među ostalim i za razdoblje nakon 2020. i POZIVA Komisiju da razmotri mogućnosti za širenje tih studija na morske i daljnje vanjske granice EU-a, prema potrebi;

⁶ Dok. 12419/17 + ADD 1.

- (36) PREPOZNAJE europsku dodanu vrijednost Europske teritorijalne suradnje i NAGLAŠAVA da bi prekogranična, transnacionalna i međuregionalna teritorijalna suradnja, uključujući suradnju preko morskih granica i s trećim zemljama trebala i dalje biti obuhvaćena kohezijskom politikom u razdoblju nakon 2020., pri čemu bi trebalo olakšati provedbu programâ Interreg kako bi se povećali njihovi učinci;
- (37) POZDRAVLJA Komunikaciju Komisije o pametnoj specijalizaciji pod naslovom „Jačanje inovacija u europskim regijama: strategije za otporni, uključivi i održivi rast”⁷, uključujući pokusne projekte kojima se ispituju novi pristupi za međuregionalne inovacijske projekte i za područja koja su u industrijskoj tranziciji, kao i za projekte u korist slabije razvijenih regija;
- (38) POZDRAVLJA Izvješće Komisije o Programu EU-a za gradove⁸ i PRIMA NA ZNANJE da je Program EU-a za gradove uveo novi model partnerstva i izravnog dijaloga između gradskih vlasti, nacionalnih i europskih institucija te drugih dionika u hvatanju ukoštac sa zajedničkim izazovima s kojima se suočava u gradovima; POZIVA Komisiju i države članice da nastave s aktivnom ulogom u provedbi Programa EU-a za gradove; SA ZANIMANJEM OČEKUJE sljedeće izvješće Komisije o provedbi Programa EU-a za gradove;
- (39) POZDRAVLJA Komunikaciju Komisije „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a”⁹ i POZIVA Komisiju da nastavi s radom na posebnim mjerama za najudaljenije regije u skladu s člankom 349. UFEU-a u vezi sa posebnim potrebama i mogućnostima tih područja;
- (40) POZIVA KOMISIJU da nastavi raditi na posebnim mjerama namijenjenima ruralnim područjima, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom i regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama, kao što su najsjevernije regije s vrlo niskom gustoćom naseljenosti te otoci, pogranične i planinske regije, kako se navodi u članku 174. UFEU-a.

⁷ Dok. 11426/17 + ADD 1.

⁸ Dok. 14599/17.

⁹ Dok. 13715 + ADD 1. – 3.